

Olsztyn, 12 lipca 2016 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
FK-VI.431.15.2016

Szanowny Pan
Ryszard Henryk Niedziółka
Starosta Powiatu Kętrzyńskiego
Plac Grunwaldzki 1
11-400 Kętrzyn

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Kętrzynie, Plac Grunwaldzki 1, 11-400 Kętrzyn, NIP: 742-18-42-214, REGON: 510750278.

W okresie objętym kontrolą oraz w dniu kontroli stanowiska pełnili:

- **Pan Ryszard Henryk Niedziółka** – Starosta Kętrzyński, wybrany na stanowisko Uchwałą Nr II.3.7.2014 z dnia 12 grudnia 2014 r. – (kierownik jednostki kontrolowanej);
- **Pan Michał Krasiński** – Wicestarosta Kętrzyński, wybrany na stanowisko w dniu 24 czerwca 2015 r. Uchwałą Nr XI/90/2015;
- **Pan Bogdan Krajewski** – Sekretarz Powiatu;
- **Pani Ewelina Łukaszewicz** – inspektor w Wydziale Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od 2 lipca 2007 r. (odpowiedzialna za realizację zadania do dnia 17.04.2016 r.);
- **Pani Katarzyna Rudnik** – podinspektor w Wydziale Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od 6 lipca 2015 r. (odpowiedzialna za realizację zadania od 18.04.2016 r.).

[akta kontroli str. Nr 25-33]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

– **Dorota Kusiewicz - Lauter** – Inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolnego, legitymacja służbowa nr 2/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, na podstawie upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.478.2016 z dnia 30 maja 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego;

– **Radosław Gazda** – Inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu kontrolnego, legitymacja służbowa nr 21/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, na podstawie upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.479.2016 z dnia 30 maja 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.

[akta kontroli str. Nr 23-24]

Kontrolę rozpoczęto 6 czerwca 2016 r. i zakończono 8 czerwca 2016 r., co zostało odnotowane w Księżce kontroli pod pozycją 4/2016.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji w okresie od 31.08.2015 r. (tj. od dnia wejścia w życie postanowień ustawy dot. przedmiotu kontroli) do dnia kontroli, tj. do 06.06.2016 r. zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1255), zwanej dalej „ustawą”, w zakresie dot. przygotowania organizacyjnego powiatu kętrzyńskiego do wykonywania tego zadania oraz kontrola lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i obowiązków informacyjnych z tym związanych.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.) w związku z art. 8 ust. 1 ustawy i była pierwszą kontrolą z tego zakresu przeprowadzoną w Starostwie Powiatowym w Kętrzynie.

[akta kontroli str. Nr 7-22]

Starosta Kętrzyński, z uwagi na długoterminową nieobecność pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania, upoważnił podinspektora zatrudnionego w Wydziale Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich do udzielania informacji/wyjaśnień oraz okazywania dokumentacji objętej przedmiotem kontroli.

[akta kontroli str. Nr 26-27]

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że zadania związane z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej zostały ujęte w zakresach czynności pracowników dopowiadzianych za realizację zadania. Nie zostały natomiast ujęte w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Kętrzynie. Podczas kontroli zapewniono jednakże, iż ww. regulamin w najbliższym czasie zostanie uzupełniony o zapisy dotyczące koordynacji działań związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej jako zadania zleconego Powiatowi

Kętrzyńskiemu.

[akta kontroli str. Nr 36]

Z oświadczenia podinspektora zatrudnionego w Wydziale Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich wynika, że w miesiącach styczeń - kwiecień 2016 r. we wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej udzielono łącznie 259 porad prawnych, tym:

- Punkt 1 - Urząd Miejski w Korszach, ul. Mickiewicza 13 – 49 porad;
- Punkt 2 - Starostwo Powiatowe w Kętrzynie, Pl. Grunwaldzki 1 – 94 porady;
- Punkt 3 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, ul. Poczтовая 9 – punkt prowadzony przez organizację pozarządową, wyłonioną w ramach otwartego konkursu ofert – Lokalną Grupę Działania „Barcja” – 116 porad.

[akta kontroli str. Nr 37-38]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń i ocen dokonanych w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą:

1. Zawarcie porozumień z gminami – art. 9 ust. 1 ustawy, art. 26 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy, zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat w porozumieniu z gminami albo samodzielnie. Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy, powiat realizując zadanie, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może zawierać porozumienia z gminami na obszarze tego powiatu, określające w szczególności:

- 1) gminne lub powiatowe lokale, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej,
- 2) harmonogram wskazujący dni i godziny, w których będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna,
- 3) zasady współpracy w zakresie zapewnienia warunków lokalowych adwokatom i radcom prawnym udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej.

Art. 26 ust. 1 ustawy stanowi, że porozumienia, o których mowa w art. 9, są zawierane do dnia 15 października 2015 r.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy, w przypadku samodzielnej realizacji zadania, o którym mowa w art. 8 ust. 1, starosta określa w szczególności:

- 1) powiatowe lokale, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) harmonogram wskazujący dni i godziny, w których będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna.

Starosta udostępnia informacje o gminnych i powiatowych lokalach, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogramach udzielania w tych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w Biuletynie Informacji Publicznej – art. 9

ust. 3 ustawy.

Z dokumentacji przedłożonej podczas trwania czynności kontrolnych wynika, że powiat kętrzyński realizuje zadania określone w art. 8 ust. 1 ustawy na podstawie porozumienia zawartego z Gminą Korsze, tj. zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy.

Ww. porozumienie zostało zawarte 12 października 2015 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 26 ust. 1 ustawy i zawierało wszystkie elementy wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 62-64]

Na terenie powiatu kętrzyńskiego utworzono łącznie 3 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, z tego: 2 punkty prowadzone samodzielnie, w których pomoc jest świadczona przez adwokatów/radców prawnych wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką i Okręgową Izbę Radców Prawnych w Olsztynie oraz 1 punkt, którego prowadzenie powierzono organizacji pozarządowej wyłonionej w drodze otwartego konkursu.

Zgodnie z obowiązkiem informacyjnym wynikającym z art. 9 ust. 3 ustawy, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Kętrzynie udostępniono informacje o adresach lokali, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogramy udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w tych punktach, tj.:

1. Urząd Miejski w Korszach, ul. Mickiewicza 13, pokój nr 118:
 - poniedziałek w godzinach 12.00 – 16.00,
 - od wtorku do piątku w godzinach 11.30 – 15.30.
2. Starostwo Powiatowe w Kętrzynie, Pl. Grunwaldzki 1, pokój nr 16:
 - poniedziałek w godzinach 11.00 – 15.00,
 - od wtorku do piątku w godzinach 10.00 – 14.00.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, ul. Pocztowa 9 – punkt prowadzony przez organizację pozarządową, wyłonioną w ramach otwartego konkursu ofert – Lokalną Grupę Działania „Barcja”:
 - od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 12.00

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy, nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana we wszystkich ww. punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie.

Przedmiotowe informacje, poza stroną internetową Starostwa Powiatowego w Kętrzynie, zostały zamieszczone również na stronach internetowych gminy, na terenie której – na podstawie porozumienia - jest udostępniany lokal.

[akta kontroli str. Nr 41-45]

2. Zawarcie porozumień z okręgowymi radami adwokackimi oraz radami okręgowych izb radców prawnych – art. 10 ustawy, art. 26 ust. 2 ustawy.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, powiat corocznie zawiera z okręgową radą adwokacką

i radą okręgowej izby radców prawnych właściwymi dla siedziby władz powiatu porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze tego powiatu, określające w szczególności:

- 1) liczbę adwokatów i radców prawnych, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia równomiernego udziału adwokatów i radców prawnych w wykonywaniu tego zadania;
- 2) zobowiązanie okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych do imiennego wskazywania odpowiednio adwokatów lub radców prawnych oraz ich zastępców, którymi są adwokaci lub radcowie prawni, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w ramach harmonogramu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2;
- 3) zasady wynagradzania adwokatów i radców prawnych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 4) zasady wykorzystania urządzeń technicznych w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Powiat Kętrzyński reprezentowany przez Zarząd Powiatu zawarł w dniu 4 listopada 2015 r. porozumienia z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych oraz Okręgową Radą Adwokacką w Olsztynie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu. Przedmiotowe porozumienia zawierały wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 pkt 2 – 4 ustawy, jednakże zostały zawarte z przekroczeniem terminu, co stanowi uchybienie, skutkujące naruszeniem przepisu art. 26 ust. 2 ustawy, który to przepis stanowi, że: *Porozumienia, o których mowa w art. 10, są zawierane do 31 października 2015 r.*

Pracownik odpowiedzialny za realizację zadania wyjaśnił, że cyt: *„Porozumienia pomiędzy Powiatem Kętrzyńskim a Okręgową Izbą Radców Prawnych i Okręgową Izbą Adwokacką były zawierane po raz pierwszy. Strony uzgadniały treść umów, prowadząc korespondencję. Nie udało się wypracować wspólnego porozumienia do terminu wyznaczonego w Ustawie, nastąpiło nieznaczne przekroczenie terminu, o którym mowa w art. 26 ust. 2 Ustawy”.*

[akta kontroli str. 37, 65-72]

Stosownie do przepisu art. 26 ust. 3 ustawy, okręgowa rada adwokacka lub rada okręgowej izby radców prawnych wskaże staroście odpowiednio adwokatów lub radców prawnych wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej do 15 listopada 2015 r.

Powyższy obowiązek został zrealizowany w sposób następujący:

- 1) Okręgowa Rada Adwokacka w Olsztynie – informacja z 16 listopada 2015 r., nadesłana drogą elektroniczną w postaci e-maila po terminie;
- 2) Okręgowa Izba Radców Prawnych w Olsztynie – pismo z 13 listopada 2015 r., nadesłana drogą elektroniczną w postaci e-maila w dniu 13.11.2015 r. oraz drogą pocztową – pismo z dnia 13.11.2015 r., l.dz.2834/2015.

Przekroczenie terminu przekazania przez Okręgową Radę Adwokacką w Olsztynie informacji, o których mowa w art. 26 ust. 3 ustawy, stanowi uchybienie ze strony podmiotu zobowiązanego do wskazania osób do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, nie wpływając na ocenę działalności kontrolowanej jednostki.

[akta kontroli str. Nr 37, 73-77]

3. Wylonienie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej – art. 11 ust. 1, 2, 6, 11 ustawy, art. 26 ust. 4 ustawy.

Zgodnie z art. 11:

- ust. 1 ustawy, powiat powierza prowadzenie połowy punktów nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, zwanej dalej "organizacją pozarządową". Jeżeli na powiat przypada nie więcej niż trzy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, organizacji pozarządowej powierza się prowadzenie jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. W pozostałych przypadkach, jeżeli iloraz liczby punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i liczby dwa stanowi liczbę niecałkowitą, zaokrągla się ją w górę do liczby całkowitej.

Na terenie powiatu kętrzyńskiego utworzono 3 punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej; organizacji pozarządowej powierzono prowadzenie 1 z nich, wobec powyższego wymóg określony w art. 11 ust. 1 ustawy został spełniony.

- ust.2. Organizację pozarządową wylania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.).

Powyższe założenia uregulowano w następujących uchwałach, tj.:

- Nr 212/2015 z dnia 28 października 2015 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Kętrzyńskiego;
- Nr 255/2015 z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie powołania składu oraz zatwierdzenia Regulaminu Pracy Komisji Konkursowej w celu opiniowania złożonych ofert w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Kętrzyńskiego;
- Nr 261/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie rozstrzygnięcia konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Kętrzyńskiego.

[akta kontroli str. Nr 46-61]

- ust. 6. O powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej może ubiegać się organizacja pozarządowa w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań wiążących się z udzielaniem porad prawnych lub informacji prawnych;
- 2) przedstawi zawarte umowy lub promesy ich zawarcia z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub osobą, o której mowa w ust. 3 pkt 2;
- 3) daje gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności przez złożenie pisemnego zobowiązania:
 - a) zapewnienia poufności w związku z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej i jej

- dokumentowaniem,
- b) zapewnienia profesjonalnego i rzetelnego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności w sytuacji, gdy zachodzi konflikt interesów.

- ust.11. O powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej nie może ubiegać się organizacja pozarządowa, która w okresie dwóch lat poprzedzających przystąpienie do otwartego konkursu ofert nie rozliczyła się z dotacji przyznanej na wykonanie zadania publicznego lub wykorzystwała dotację niezgodnie z celem jej przyznania, jak również organizacja pozarządowa, z którą starosta rozwiązał umowę. Termin dwóch lat biegnie odpowiednio od dnia rozliczenia się z dotacji i zwrotu nienależnych środków wraz z odsetkami albo rozwiązania umowy.

Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy, wybór organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 11 ust. 1, powinien nastąpić do 15 grudnia 2015 r.

Zarząd Powiatu Kętrzyńskiego w dniu 28 października 2015 r. ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2016 zadań publicznych w zakresie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U z 2014 r. poz. 1118 ze zm.).

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ww. ustawy, ogłoszenie o konkursie zawierało informacje o: rodzaju zadania, wysokości środków publicznych przeznaczonych na jego realizację, zasadach przyznawania dotacji, terminach i warunkach realizacji zadania, terminie składania ofert, trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert.

[akta kontroli str. Nr 46-56]

Do konkursu przystąpiły 2 organizacje pozarządowe. Wszystkie złożone oferty konkursowe spełniały wymogi formalne, określone w art. 11 ust. 6 ustawy. Postawą wyboru organizacji była suma punktów przyznawanych przez członków komisji konkursowej na poszczególnych kartach oceny projektu, będących kartami merytorycznej oceny złożonych przez organizację ofert-wniosków. W dniu 8 grudnia 2015 r. dokonano wyboru 1 organizacji pozarządowej, tj.: Lokalna Grupa Działania „Barcja”, która złożyła ofertę na udzielanie nieodpłatnych porad prawnych w 1 punkcie, zgodnie z ofertą konkursową.

[akta kontroli str. Nr 85-112]

W dniu 02.12.2015 r. Komisja Konkursowa powołana w celu rozstrzygnięcia otwartego konkursu dokonała otwarcia ofert, co udokumentowano w sporządzonym protokole. Oceny zostały zamieszczone w formularzach, stanowiących załącznik nr 1 i 2 do ww. protokołu.

Decyzją ww. komisji realizację zadania powierzono wyłonionej organizacji – Uchwała nr 261/2015 w sprawie rozstrzygnięcia konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Kętrzyńskiego. - a więc zgodnie z terminem określonym w art. 26 ust. 4 ustawy.

Organizacja pozarządowa, która aplikowała w konkursie, a uzyskała mniejszą liczbę punktów, została poinformowana pismem z dnia 15 grudnia 2015 r., znak: SOO.32.12.2015 o wyborze organizacji pozarządowej, której Zarząd Powiatu powierzył realizację zadania

w zakresie udzielania nieodpłatnych porad prawnych.

[akta kontroli str. Nr 84, 121-122]

W kontrolowanym obszarze stwierdzono, że organizacja pozarządowa, która wygrała w konkursie ofert, tj. Lokalna Grupa Działania „Barcja” złożyła wraz z wnioskiem pisemne zobowiązanie, wymagane art. 11 ust. 6 pkt 3a i b ustawy, o treści zgodnej z ww. artykułem, a także spełniła warunki określone w pkt 1 i 2 ust. 6 ww. artykułu.

[akta kontroli str. Nr 104]

4. Zawarcie umów z adwokatami lub radcami prawnymi – art. 6 ustawy, art. 26 ust. 5 ustawy.

Art. 6 ust. 1 ustawy stanowi, że adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem. Elementy umowy określa ust. 2 ww. przepisu, zgodnie z którym umowa zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) określenie wynagrodzenia za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 3) określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 4) wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiający udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 5) zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 6) zasady zapewniania przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 7) zasady jej rozwiązania.

Z art. 26 ust. 5 ustawy wynika, że umowy, o których mowa w art. 6, są zawierane do 31 grudnia 2015 r.

Powiat Kętrzyński reprezentowany przez Zarząd Powiatu zawarł łącznie 7 umów zlecenia, w tym 4 umowy o pracę i 3 w zakresie świadczenie usług nieodpłatnej pomocy prawnej w zastępstwie.

[akta kontroli str. Nr 123-143]

Skontrolowano wszystkie umowy i stwierdzono, iż 1 na 7 zawartych umów została podpisana po terminie, tj. 04.01.2016 r., co stanowi uchybienie skutkujące naruszeniem przepisu art. 25 ust. 5 ustawy.

Pracownik upoważniony do udzielania wyjaśnień podczas trwania czynności kontrolnych wyjaśnił, że: „Pani (...) dnia 2 stycznia 2016 r. założyła działalność gospodarczą – Kancelaria Radcy Prawnego (...), w związku z czym umowa mogła być podpisana od 4 stycznia 2016 r.”

Pozostałe umowy zostały zawarte 30 grudnia 2015 r., tj. w terminie wynikającym z art. 26 ust. 5 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 39]

Ponadto stwierdzono, że w podpisanych umowach brak jest elementu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy, tj. zasad zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającej udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Z wyjaśnienia osoby odpowiedzialnej za realizację zadania wynika, że dostęp do bazy aktów prawnych umożliwia się poprzez wyposażenie pomieszczenia, w którym udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna, w komputer i drukarkę z dostępem do sieci teleinformatycznej. Powyższe wyjaśnienia zostały przyjęte przez zespół kontrolny.

[akta kontroli str. Nr 36]

Pozostałe elementy określone w art. 6 ustawy zostały zawarte w przedmiotowych umowach, w tym m.in.: wysokość wynagrodzenia za godzinę świadczonej pracy według harmonogramu i na podstawie listy obecności, wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych do świadczenia usług, tj. sieci energetycznej, telefonicznej, teleinformatycznej, drukarki, Internetu, telefonu stacjonarnego, szafki zamykanej na klucz.

5. Zawarcie umów z organizacjami pozarządowymi – art. 11 ust. 7 – 9 ustawy, art. 26 ust. 5 ustawy.

Stosownie do art. 11 ust. 7 ustawy, organizacja pozarządowa zapewnia udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem, do której stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3 – 6.

Z art. 26 ust. 5 ustawy wynika, że umowy, o których mowa w art. 6, są zawierane do 31 grudnia 2015 r.

W dniu 15 grudnia 2015 r., a więc z zachowaniem terminu wynikającego z art. 26 ust. 5 ustawy, Powiat Kętrzyński zawarł z Lokalną Grupą „Barcja”, wyłonioną w ramach otwartego konkursu ofert, (o czym szczegółowo w pkt 3 niniejszego dokumentu), umowę o Nr 25/2015 na realizację zadania publicznego pod nazwą: *Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Kętrzyńskiego*.

Zgodnie z zawartą umową, udzielanie nieodpłatnych porad prawnych będzie prowadzone w lokalu przy ul. Pocztowej 9 w Kętrzynie.

Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej odbywać się będzie przez 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie (w godzinach 8.00-12.00).

[akta kontroli str. Nr 113-120]

Zespół kontrolny w powyższym obszarze stwierdził uchybienie, polegające na tym, że przedmiotowe umowy nie zawierały elementu wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy, tj.: zasad zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającej udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Pracownik odpowiedzialny za realizację zadania wyjaśnił, że dostęp do bazy aktów prawnych umożliwia się poprzez wyposażenie pomieszczenia, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna, w komputer i drukarkę z dostępem do sieci teleinformatycznej.

Powyższe wyjaśnienia zostały uwzględnione przez zespół kontrolny.

[akta kontroli str. Nr 36]

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że wraz ze złożoną przez organizację ofertą przedłożono promesy na świadczenie przedmiotowych usług zawarte z adwokatami, którzy będą świadczyć usługi w prowadzonych w ramach projektu punktach nieodpłatnej pomocy

prawnej. Urząd dysponował dodatkowo umowami zlecenia na świadczenie usług z adwokatami.

W powyższym zakresie stwierdzono jednakże rozbieżności pomiędzy prawnikami wskazanymi przez organizację pozarządową w ofercie konkursowej - z którą organizacja zawarła promesy a osobami faktycznie świadczącymi usługi z ramienia wyłonionej organizacji pozarządowej.

Pracownik odpowiedzialny za realizację zadania powyższe wyjaśnił, że: „Pan r.pr. (...) pismem z dnia 13 listopada 2015r. został wskazany przez Okręgową Izbę Radców Prawnych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w punkcie mieszczącym się w Gminie Korsze, ul. Mickiewicza 13, w związku z tym zrezygnował z udzielania porad prawnych w punkcie prowadzonym przez Lokalną Grupę Działania "Barcja". Lokalna Grupa Działania "Barcja" sporządziła umowę z Panią r.pr. (...), która zobowiązała się wykonywać niniejszą umowę osobiście lub przy współpracy z Panem r.pr. (...).

[akta kontroli str. Nr 38, 100-111]

6. Wypełnianie przez powiat obowiązków informacyjnych wobec właściwego wojewody – art. 10 ust. 3 ustawy.

Art. 10 ust. 3 ustawy stanowi, że o każdym zawartym porozumieniu albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w ust. 2, powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.

Starostwo pismem z dnia 12.10.2015 r., znak: SOO.032.3.2015 poinformowało Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego o zawarciu w dniu 14 października 2015 r. porozumienia z Gminą Korsze w sprawie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej oraz o fakcie, iż 2 pozostałe punkty zostaną zlokalizowane w lokalach pozostających w zasobach Powiatu Kętrzyńskiego. Dodatkowo, drogą mailową, poinformowano Wydział Prawny i Nadzoru o ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Powiatu Kętrzyńskiego.

Starosta Kętrzyński pismem z dnia 11 lutego 2016 r., znak: SOO.032.2.2016 poinformował Wojewodę, że podpisania umowy na świadczenie usług odmówił radca prawny (...), wskazany przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Olsztynie jako zastępca jednego z radców. W kwestii danych dotyczących lokalizacji punktów wraz z harmonogramem ich otwarcia oraz wskazaniem, w których pomoc jest świadczona przez adwokatów, a w których przez radców prawnych i organizację pozarządową, poinformowano że przedmiotowe informacje zostały opublikowane na stronach BIP, stronach internetowych i tablicach ogłoszeń Starostwa Kętrzyńskiego, a także w prasie lokalnej.

[akta kontroli str. Nr 78-82, 156-159]

7) Spełnienie wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2186), zwanego dalej „rozporządzeniem”, w zakresie dotyczącym lokali, w których są usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej (§ 3 – § 5 rozporządzenia).

Wymogi dotyczące lokali, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej zostały określone w § 3 – § 5 rozporządzenia, stanowiących, że:

§ 3. 1. Nieodpłatnej pomocy prawnej udziela się w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej, usytuowanych w lokalach określonych zgodnie z art. 9 ustawy.

2. Nieodpłatnej pomocy prawnej udziela się osobie uprawnionej osobiście, z wyłączeniem użycia środków komunikowania się na odległość.

§ 4. Informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zamieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego powiatu i gminy, na których obszarze są zlokalizowane te punkty, oraz może ona zostać podana do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. Informacja zawiera wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.

§ 5. 1. W lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zapewnia się:

1) dostęp do sieci energetycznej, telekomunikacyjnej oraz teleinformatycznej;
2) wyodrębnione pomieszczenie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej umożliwiające zachowanie dyskrecji przy udzielaniu tej pomocy.

2. Wyposażenie lokalu zapewnia bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym.

3. Dostęp do lokalu uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

4. Oznaczenie lokalu wskazuje, że jest w nim udzielana nieodpłatna pomoc prawna, oraz dni i godziny jej udzielania.

5. W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej udostępnia się informacje o zasadach udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, osobach uprawnionych do jej otrzymania oraz sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, a także o wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanych na obszarze powiatu. Informacja zawiera wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę wymienioną w art. 11 ust. 3 ustawy.

Kontrolujący ustalili, iż Powiat Kętrzyński udostępnił informacje, o których mowa w § 4 rozporządzenia w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa w zakładce „Nieodpłatna pomoc prawna”. Podobnie uczyniła gmina, na terenie której usytuowany został lokal, w których świadczone nieodpłatną pomoc prawną.

[akta kontroli str. Nr 41-45]

Podczas trwania czynności kontrolnych, tj. 8 maja 2016 r., zespół kontrolny w obecności pracownika Starostwa, przeprowadził oględziny lokali, w których pomocy prawnej udzielają adwokaci oraz radcowie prawni, tj.:

1. Urząd Miejski w Korszach, ul. Mickiewicza 13, pokój nr 118:

- poniedziałek w godzinach 12.00 – 16.00,
- od wtorku do piątku w godzinach 11.30 – 15.30.

2. Starostwo Powiatowe w Kętrzynie, Pl. Grunwaldzki 1, pokój nr 16:

- poniedziałek w godzinach 11.00 – 15.00,
- od wtorku do piątku w godzinach 10.00 – 14.00.

3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, ul. Pocztowa 9 – punkt prowadzony przez organizację pozarządową, wyłonioną w ramach otwartego konkursu ofert – Lokalną Grupę Działania „Barcja”:

- od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 12.00

Stwierdzono, iż wszystkie lokale posiadały dostęp do sieci energetycznej, telefonicznej, a także teleinformatycznej. Dodatkowo dysponowały poczekalnią, odrębnym pomieszczeniem umożliwiającym zachowanie dyskrecji przy udzielaniu pomocy prawnej. Wyposażenie zapewniało bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, uniemożliwiające dostęp do nich osobom nieupoważnionym (szafka zamykana na klucz).

Oględziny wykazały, iż w jednym spośród 3 skontrolowanych lokali (UM w Korszach, ul. Mickiewicza 13) wystąpiły ograniczenia dla osób niepełnosprawnych w postaci schodów wewnątrz budynku, co uznano za uchybienie, skutkujące naruszeniem przepisu § 5 ust. 3 rozporządzenia.

W związku z powyższym zwrócono się z zapytaniem, dlaczego organizując punkt udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w kontrolowanym budynku, nie wzięto pod uwagę przepisu § 5 ust. 3 rozporządzenia, co pracownik wyznaczony do udzielania wyjaśnień przedstawił w następujący sposób: *„Pomimo, że punkt znajduje się na I piętrze, to petent, który porusza się na wózku inwalidzkim, bądź nie jest w stanie wejść na pierwsze piętro ma możliwość z korzystania z nieodpłatnych porad prawnych. W porozumieniu w sprawie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej zawartym w dniu 14.10.2015 r. z Gminą Korsze, w miarę potrzeb osoby niepełnosprawne obsługiwane będą na parterze w lokalu MOPS, który dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych”.*

Powyższe zweryfikowano na podstawie dokumentów przedłożonych podczas kontroli i stwierdzono, iż w porozumieniu w sprawie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej w Gminie Korsze zawartym pomiędzy Powiatem Kętrzyńskim a Gminą Korsze w §1 ust. 2 uwzględniono zapis: *„(...) W miarę potrzeb osoby niepełnosprawne obsługiwane będą na parterze w lokalu MOPS”.*

W tym miejscu należy jednakże zaznaczyć, że zgodnie z §5 ust. 3 rozporządzenia, dostęp do lokalu uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych. Oznacza to przede wszystkim, że każdy zainteresowany z problemami w poruszaniu się, nie powinien być ograniczony w dostępie do punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. Jest to szczególnie istotne dla zapewnienia komfortu osób niepełnosprawnych, które dzięki zapewnieniu odpowiednich podjazdów nie będą zmuszone zwracać się z prośbą o pomoc, jak i samych osób udzielających porad, które będą mogły się skupić na wykonywaniu swoich obowiązków.

Pozostałe lokale usytuowane na terenie Miasta Kętrzyn zostały dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie stosownych podjazdów.

Powyższe ustalenia poczynione w obecności pracownika starostwa, udokumentowano w protokołach oględzin, do których załączono listy kontrolne oraz fotografie.

[akta kontroli str. Nr 185-213]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Poinformowanie o wprowadzeniu w regulaminie organizacyjnym zmian organizacyjnych dotyczących przypisania realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej poszczególnej komórce/komórkom, w celu umożliwienia rozliczenia dotacji otrzymanej z budżetu państwa na realizację tego zadania;
2. Uzupełnienie umowy zawartej z organizacją pozarządową oraz umów zawartych z adwokatami/radcami prawnymi poprzez sporządzenie stosownego aneksu, zawierającego element wynikający z art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy;
3. Zawieranie porozumień, o których mowa w art. 10 ust. 1 w terminie wynikającym z przepisów ustawy;
4. Rozważenie możliwości podjęcia działań mających na celu wywiązanie się Powiatu z postanowień §5 ust. 3 rozporządzenia, tj. zapewnienia dostępu do lokalu osobom niepełnosprawnym (dotyczy punktu usytuowanego w budynku Urzędu Miasta w Korszach, ul. Mickiewicza 13).

Proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojewski

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

Elwira Stupienko

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Jadwiga Turkowska

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Dorota Kusiewicz-Lauter

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

2016 -07- 13

Wysłano dnia

Podpis*Jadwiga Turkowska*.....

